

Universitätsbibliothek Paderborn

Qvæstiones Morales Selectiores De Lege Interna Et Externa

discussæ, ac Resolutæ, & in duos Libros divisæ, In quibus, propositis casibus, prima quædam principia, ad plurimas alias Qvæstiones similes resolvendas perutilia, subinde examinantur

[De Lege Interna]

Beati, Gabriele

Augustæ Vindellicorum, 1729

VD18 90108957

61 An plura venialia diversæ rationis, constituere possint unum mortale.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39908

bi, non ad instar famulorum, sed tanquam filij ex bonis monasterij alantur. *Sanch. lib. 7. sum. c. 21. n. 31.*

22 Sextò; Eum, qui modicam quantitatem postremo loco furatur Sempromio, postquam hic ab alijs passus est damnum leue, si eo furto, damnum præcedens fiat notabile, peccare mortaliter, si conscius erat damni præteriti; quia illo ultimo furto posito, positum est notabile damnum proximi. Quicumque autem sciens, ex suo actu leui sequi damnum notabile proximi, mortaliter peccat, eum actum faciendo. Si verò conscius non erat damni præcedentis, mortaliter non peccat; quia, si non sit conscius damni præcedentis, damnum illud liberè, ac moraliter continuari, non potest cum præcedentibus. *Vasqu. 1. 2. d. 146. c. 2. num. 4.*

Septimò; Eum, qui furatur à diuersis, à singulis quidem modicam quantitatem, sed ita tamen, vt omnia furta simul sumpta, quantitatem notabilem efficiant; mortaliter peccare; quia, licet singulis damnum notabile non afferat, affert tamen toti Communitati, & materia illa moraliter continuantur ad constituendam quantitatem notabilem. Vsurpatio autem rei alienæ in notabili quantitate, est peccatum mortale furti; Et quamuis, in hoc casu particulari, cessaret finis præcepti, qui est, vitatio damni notabilis proximi; quia tamen non cessat in communi, non propterea cessat vis ipsius præcepti; Cessante enim fine legis in aliquo casu particulari, non cessat lex, etiam in eo, obligare.

Q V A E S T I O LXI.

An plura venialia diuersæ rationis, constituere possint vnum mortale.

C A S V S.

1 **I**N vna ex Dominicis Quadragesimæ, Clericus quidam in Sacris, parum aliquid carnis comedit; per quadrantem laborauit; partem modicam Sacri non audiuit; & in Officij recitatione vnum psalmum omisit. Quæritur; Vtrum mortaliter peccauerit.

S V M M A R I V M.

2 Clericus plura præcepta leuiter violans, videtur mortaliter peccasse; & cur.	8 Materia illorum præceptorum, in vnum coalescere non possunt.
7 Probabilius tamen venialiter solum peccauit.	9 Quodlibet præceptum specialem ac proprium finem respicit.
	10 Leues detractiones de pluribus sunt solum veniales.

11 Ad

- 11 *Ad constituendum mortale, non sufficit vnio in motiua aut virtute.*
- 12 *Debent posse esse materia eiusdem præcepti.*
- 13 *Plures modica pecunia quomodo vniri possint.*
- 14 *Præcepta diuersæ rationis, nihil habent commune, in quo continuari possint.*
- 15 *Eadem est ratio de pluribus Votis, ac de pluribus præceptis.*

RATIONES DVBITANDI.

- 2. **C**VM ex dictis *Quæst. præced.* constet, plura furta venialia, constituere tandem posse vnum furtum mortale, Quia eorum materia, licet seorsim sint leues, simul tamen sumptæ constituunt vnam materiam grauem, & sufficientem ad mortale. Hinc oritur difficultas: an quoties plurium venialium materia, constituere simul possunt materiam grauem, toties ex pluribus venialibus, fieri possit vnum mortale. Videtur enim posse; ideoque Clericum, plura illa præcepta leuiter violando mortaliter peccasse. Ita *Vasq. d. 146. c. 2. n. 4. Clauis reg. lib. 2. c. vlt. num. 20. Salas 1. 2. tract. 13. d. 16. f. 26. in fine. Bonacina dub. 2. de pecc. quæst. 3. p. 5. n. 29. Sanchez, lib. 1. c. 4. num. 16.*
- 3 Primò; Quia omnia ista præcepta, videntur esse eiaſdem rationis; omnia enim obligant in materiâ religionis; Ergo Clericus, illa violans, virtutem religionis grauitè violauit, ideoque mortaliter peccauit.
- 4 Secundò; Quia per accidens est, omnes illas operationes pluribus præceptis esse
R. P. Beati Lib. I.

imperatas, vnico enim præcepto imperari poterant; Sed, si vnico præcepto imperatæ fuissent, omnes illæ omissiones leues constituerent vnum peccatum mortale; Ergo etiam, si sint pluribus præceptis imperatæ, adhuc modicæ illæ omissiones vnum peccatum mortale constituunt.

Tertiò; Quia, si quis Sempronio magnam pecuniæ summam promisisset, promissionibus diuersis, quarum singulæ leuem materiam continerent, eodem modo peccaret omitendo pecuniæ solutionem, ac si vnica promissione totam illam summam promisisset; Ergo similiter, per plures illas paruas omissiones, eodem modo peccauit, ac peccasset, si vnico præcepto omnes illæ operationes fuissent imperatæ; Cum enim ad Dei cultum & honorem, omnia illa præcepta ordinentur, parum referre videtur, vnico ne an multiplici præcepto, omnes illæ operationes fuerint imperatæ.

Quartò; Quia omnes obligationes sunt onus eiſdem diei; ideoque earum materia videntur continuari moraliter & in vnum coalescere, sicque constituere materiam grauem, & sufficientem ad mortale.

RESOLUTIO.

RESPONDetur tamen; probabilius videri, quod Clericus, per illas plures paruas omissiones; mortaliter non peccauerit, sed solum plura venialia commiserit, *Suar. tom. 2. de relig. lib. 5. de Voto c. 15. num. 16. Garzias de benef. tom. 1. p. 3. c. 1. num. 174 Lorca de pecc. d. 60. Caiet. 2. 2. quæst. 88. art. 3. Nau. c. 12. n. 65. Valentin. 2. 2. dub. 6. quæst. 6. p. 4. quæstiunc. 2. & alij communiter.*

R r

Pri-

- 8 Primò, Quia operationes illæ, cum sint materia, & obiectum diuersorum præceptorum, in vnum coalescere non possunt, nec moraliter continuari, nec Clericus vllum præceptum in materia graui violauit, sed multa, & singula in materia leui: Ergo plura tantum venialia commisit.
- 9 Secundò: Quia, quamuis plura illa præcepta Ecclesiastica obligent ex eadem virtute religionis, eo quòd Ecclesia, ex motiuo religionis, omnes illas operationes videatur præcipere, per hoc tamen non tollitur, quin sint præcepta omnino diuersa, & ita distincta, ac si quodlibet eorum, quolibet distincto die, implendum esset; quodlibet enim ad specialem aliquem Dei cultum ordinatur, ad quem non ordinatur aliud, ideoque cum eo non conuenit. Ergo Clericus violans plura ista præcepta in materia leui, mortaliter non peccauit, sed plura tantum peccata venialia commisit.
- 10 Tertiò, Quia, si quis detrahat Petro in materia leui, eius leuem defectum occultum aperiendo, & eodem modo detrahat Paulo, Francisco, & alijs, mortaliter non peccabit, sed tantum tot venialia committet, quot sunt detractiones, siue homines, quibus detrahit, & tamen obligatio non detrahendi, est eiusdem rationis, & ad virtutem iustitiæ spectat: Ergo similiter, quamuis obligatio omnium præceptorum, spectet ad eandem virtutem religionis, eorum violatio in materia leui, non erit vnum mortale, sed solum plura venialia; non minus enim singula præcepta, sunt inter se omnino diuersa, & non vnibi-

lia, quam in detractione, sint personæ, quibus detrahatur.

OBIECTIONVM SOLVTIO.

NEque obstant rationes in contrarium. Ad primam enim Respondetur. Non sufficere vnionem in virtute, ac motiuo religionis, sicut in detractionibus non sufficit vnio in virtute, ac motiuo iustitiæ, requiritur ergo præterea continuatio moralis, vel in materia præcepta, vel in effectu relicto, quæ sicut non datur in pluribus detractionibus leuibus de diuersis personis, ita non datur in pluribus operationibus, vel omissionibus leuibus diuersorum præceptorum.

Ad secundam Respondetur; Impossibile esse, vnico formali præcepto, omnes illas operationes imperari; quamuis enim vnico actu præciperentur; ille tamen actus esset virtualiter multiplex, & de re multiplex; sicut, cum quis promittit singulis sabbatis Angelicam salutationem recitare; Quare, sicut quolibet sabbato absoluitur promissio illius diei, neque ultra progreditur, neque recitatio vnus sabbati cum recitatione alterius sabbati coniungitur; ita qualibet omissione leui, violatur leuiter præceptum ommissum, nec vnus violatio cum alterius violatione coniungitur.

Ad tertiam Respondetur; Disparitatem esse; quia, cum omnes pecuniæ promissæ cedant in vtilitatem illius, cui fuerunt promissæ, omnes in hunc finem; qui est immediatus, adunantur, & moraliter continuantur, siue vnica, siue multiplex promissione promissæ sint; siue vnico die, siue pluribus diebus sol-

uen-

uendæ sint. At plures operationes, siue omissiones non habent, in quo uni-
antur, cum quælibet, respiciat finem
immediatum sui præcepti, qui est omni-
no diuersus à fine immediato alterius
præcepti.

14 Ad quartam Respondetur; Operatio-
nes illas præceptas, per accidens, esse
onus eiusdem diei; æque enim bene po-
terant poni in diuersis diebus; neque ex
eo, quod omnia præcepta occurrant eo-
dem die festo, sequitur, quod eorum
materiæ possint continuari; nam, cum
sint præcepta omnino diuersæ rationis,
nihil habent commune, ratione cuius,
vel in materiâ, vel in effectu continuari
possint, & in vnum coalescere; sicque
semper, remanent præcepta diuersa, &
qui illa transgreditur, semper plurapæ-
cepta transgreditur in materiâ leui.

COROLLARIUM.

Colligitur ex dictis, quæ dicta sunt 15
de præceptis diuersis eodem die
occurrentibus, valere etiam de pluribus
Votis eodem die obligantibus; vt, si
quis vno Voto promitteret, in honorem
Virginis septies Salutationem Angelicam
recitare; & alio Voto in honorem Domi-
nicæ Passionis, quinquies Orationem
Dominicam, & alijs Votis alias Oratio-
nes in honorem alicuius Sancti; Quam-
uis enim omnium Votorum obligatio,
pertineat ad virtutem Religionis, adhuc
tamen ipsa Vota sunt ita inter se diuersa,
vt nihil habeant commune, in quo eo-
rum materiæ moraliter continuentur,
sicut dictum est de pluribus præceptis
Ecclesiasticis eodem die occurrentibus.

QVAESTIO LXII.

*An omnes actus cum Re præceptâ impossibiles sint pecca-
tum mortale.*

C A S V S.

13 **T**ITIVS, die quodam festo, cum plueret, decreuit propter pluuiam
domi manere, ac Sacrum omittere; domi verò postea, partim
studuit; partim ambulauit, partim officium, ac coronam reci-
tauit. Quæritur; Vtrum omnibus istis actionibus mortaliter pecca-
uerit.

S V M M A R I V M.

3 Omnes actiones impossibiles cum au-
ditione Sacri, videntur esse causa omis-
sionis Sacri.

8 Quenam actiones sint causa omissionis
Sacri.

9 Quot modis comparari possint cum Sa-
cri omissionem.

R r 2

10 Non